

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Plac. SIMONFFY-ház a város-
házával szemben

HIRDETMEYER.

Előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide-intézendők

Bérmentelen levelek csak ismert kezektől
fogadhatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán
küldve:

Egész évre 10 ft —
Félévre 5 ft —
Negyedévre 2 ft 50
Egy hóra 1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hasábospettisor egy szerzői beiktatásáért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyiltér 4 hasábospettisorért 20 kr.

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Szombat, nov. 22

229. szám

Néhány szó a debreczeni kataszterről.

III.

Első cikkünkben hivatkoztunk arra, hogy városunk határán a földadónál 76214 ft emelkedés állott elő. Azóta már figyelemzette lett cikkünk, hogy ha a tisztajövedelem két annyira szaporodott, mint az előtt volt, hogy lehet az adó-emelkedés csak hetvenhatezer forint. Ez nem tévedés, hanem valósággal úgy áll, minek oka az, hogy míg egy felől a régi kataszternél 31% volt az adó, tehát kevesebb tisztajövedelemre, aránylag több adó esett, addig az új kataszternél 25 1/2% teszi az adót, tehát több tisztajövedelemre kevesebb adó esik; másfelől okozza el a t a s z ó l a g o s aránytalanságot azon körülmény, hogy a határunkon levő 16671 hold erdőnél, — a helyes és igazságos osztályozás folytán, nemcsak hogy adó-emelkedés nincsen, hanem, nagyon helyesen, még apadás mutatkozik.

A dolog tehát úgy áll — és szándékosan huztuk alá fentebb a l a t s z ó l a g o s szót — hogy ha tekintjük az osztályozás eredményét mivélési áganként külön-külön, azt látjuk, hogy például a szántóföldeknél többmint 100% — a rét mivélési ágánál 95%, — a legelőnél 50% emelkedés mutatkozik; vagy is az erdő egy birtokosé levén, az ott előállott apadást, nem érzik meg az egyes birtokosok, de igenis megérik azon roppant emelkedést, mely a többi mivélési ágaknál előállott. Ez a dolog valódi képe, melyhez nem tettünk semmit, de el sem vettünk belőle semmit.

Megvagyunk győződve, hogy maga a becselőbiztos ur sem gondolta azt, hogy munkálata végeredményeként ily nagy adóemelkedés fog előállni, mert nem gondolta sem ő, sem más, hogy a tisztajövedelemnek 25 1/2 % legyen az adó. Ő és vele sokan, számítottak legfeljebb 15% - s ahoz képest vitték keresztül is az osztályozást. Igen, de az ország területén, sokkal kevesebb tisztajövedelmi összeg jött ki, mint a mennyit előre várni lehetett, s így az adópercenzt is nagyobb lett.

Az országos földadó bizottság által megállapított tisztajövedelmi tarifa ellen felszólalni többé nem lehet, az már végérvényesen meg van állapítva és mert ez magas, természetesen magas az adó is.

Mind a mellett ne mulassza el senki, hogy birtoka miként lett osztályozását megtekintse s esetleg az ellen felszólaljon, azért tesszük ezt a figyelmeztetést, mert már hallottunk olyat is, hogy azért nem ér semmit a felszólamlás, mert maga a határnak egyes osztályokba való besorozása helyes. Hallottuk pedig ezt olyantól, a ki annak idején vele járt a becselőbiztos ural. Hát most azt kérdjük, hogy ha helyeselte azon munkálatot, miért nem írta hát alá? mert az tény, hogy a sorozási munkálatot egyetlen városi kiküldött sem írta alá.

De meg bátor állítás akárki részéről — még ha a becselőbiztos ur mondaná is — hogy a földek osztályozása helyesen van eszközölve, mert eszathatlan ember nincsen, és vakmerőség volna azt állítani, hogy egy sorozó biztos, egy 17 négyeszőg mértföldnyi határon egyszer sem hibázott, s minden darab földet abba az osztályba tette, a melyik azt joggal megilleti.

Ha csak az Ondódot vesszük is — mely holdanként 10 ft tisztajövedelemre van felvéve — ki állíthatná, hogy az egészen beleillik a harmadik, tehát a 10

frtos osztályba. Hiszen ennél soványabb, kiéltebb föld alig van a határon, s a mellett külső részei oly messze vannak a várostól, hogy valóságos lélekveszedelem omnan a terményt beszállítani. Hát azért hogy egyforma minőségű — esetleg — a föld, az a birtokos is csak annyi adót fizessen érte a ki itt a városhoz közel van, mint az a ki Szoboszló alatt van? Ez már csakugyan nem osztó igazság.

Es így van ez a határ többi részén is, és az az absurdum, hogy határunkon eltöröltetett az árnfokozati kataszter, maga után vonta azt a másik absurdumot hogy most az a birtokos, a kinek 10 kilométernyire van földje a várostól, ugyanannyi adót — és nem többet fizet, mint az a ki 30 kilométernyire is messzebbre van a birtoka.

Es most, bár még sok mondani valónk volna, rá kell térniünk azon nyílt levélre melyet „a debreczeni járási földadó bizottság felszólalási küldöttség egyik tagja“ Nánássy Ferencz ur intézett két első cikkünkre vonatkozólag. Mindenek előtt sajnálattal látjuk, hogy hivatott cikkünket nem elég figyelmesen olvasta keresztül mert akkor nem állíthatná hogy mi ajánlottuk miszerint Debreczen város közgyűlése járuljon az az országgyűléshez kérvénnyel, a kataszteri munkálatok megsemmisítése végett. Mi csak azt mondtuk, hogy ha amaz ismeretes indítványt ezt tárgyalta volna, h o z z á l e h e t e t t v o l n a a h o z s z ó l l a n i, — ez pedig szerintünk egy kis különbség.

Az is igaz, hogy aggodalmunkat fejeztük ki a felett, hogy ha a tömeges reklamáció benyújtatnék, a már azon okon sem vétetnék figyelembe mert tiszta jövedelmi felesleg nem lévén, az esetleg előállandó apadást nem volna miből fedeznie a kormánynak. Csak hogy azt a tömeges reklamációt nem ezért utasítá vissza a kormány, hanem azért mert ilyen kérelmet a törvény nem ismer jogosultnak, s épen azért mert a törvény nem számított ilyen nemű felszólalásokra, az adókules ügy állapotát meg, hogy ott semmi felesleg a törvény által megszábotott földadó összegzen felül nem vettett ki. Tehát egy tömeges megsemmisítést célzó kérelem — mint törvényes alappal nem bír, bizonyára könnyen elutasítható lenne. Erre mondtuk aztán mi, hogy másként áll a dolog az egyes felszólalásokkal. Ezeknek törvényben lefektetett alapja van, s ha ezen egyes felszólalások szintén olyan változást idéznének elő a tiszta jövedelemben, hogy az, az adóalapot érzékenyen megcsorbítaná, az már nem az egyes ember gondja, hogy honnan fedezi a hiányt a kormány, ha a kérelem jogos, azt bizonyára meg fogja nyerni.

Itt megjegyezzük, miszerint tévedést látunk abban, hogy a földadó kulcs előbb állapított meg, mint a reklamációs munkálattal keresztül vitetett, mert bizony így megeshetik, hogy az országból annyi felszólamlásnak adatik hely, annak folytán a földadó alap nagy csorbulást szenvedvén, a földadó kulcsot kell kiegyenlíteni 26%-ra. De ez koránt sem volna ránk olyan isten csapása mint az — ha ez a kataszteri munkálattal teljes egészében megsértenék.

Azt most is fenntartjuk, hogy ha igaz az, miszerint épen a járási küldöttség tagjai azt beszélgetik miszerint itt a mi határunkon az osztályozás helyes, s így az egyéni felszólamlásoknak helyet adni nem lehet — hát akkor a járási bizottság jól teszi ha ezek helyett

az urak helyett olyan bírót küld ki, a ki nincsen elfogulva, és nincsen elbűvölve egy sorozó biztos eszathatatlansága által. Igen de hát ezt a multkor is, most is, feltételelesen mondtuk és mondjuk annál fogva a kinek nem inge ne vegye magára; ez a száraz kataszteri tudomány (?) semmi érzékenykedést sem tűr, mert itt a számok és hideg §-ok beszélnek.

Hogy a kerületi bizottság, a járási bizottság munkálatának — legalább a ránk vonatkozókban — egy betűjét sem fogadta el, ezen körülmény épen azt mutatja, hogy az nem a helyes alapon készített, és bár igaz, hogy kedvezőbb lett volna ránk nézve az, de elvette a kerületi bizottság által, mert nem a helyes tényezőkkel állott elő ez a kedvező eredmény, pedig azokból is elő lehetett volna azt állítani, és hitünk szerint olyan alakban a mit a kerületi bizottság — ha csak a törvény szellemétől eltérnienem akart — el nem vethetett volna.

Köszönjük azt a jó indulatú figyelmeztetést is hogy szóbeszéd után ne induljunk, — de hát ennek már ezen ügyről nem vehetjük basznát, mert sajnos, mert dolgokra nem reflektálhatunk azon egyszerű oknál fogva, mert sem a felszólaló N. F. ur részéről, sem más bizottsági tag részéről, a város hatósága ir á s b a n soha nem informáltatott ezen ügy menetéről, s így a hatóságnak nem is lehetett alkalma a visszasszágok megszüntetésére ideje korán lépéseket tenni,

— A képviselőház munkarendje. A képviselőháznak legközelebbi szombaton tartandó ülésében csupán a legközelebbi ülés napirendje, illegetleg a tárgyalandó törvényjavaslatok sorrendje fog meghatározatni. — Minthogy ez ülésben a pénzügyi bizottság előadja a költségvetésről szóló egész jelentést, melyekre vonatkozólag a bizottsági jelentés már beterjesztett, így nevezetesen a volt határvidék házközösségéről szóló törvényjavaslatot — nem fogja-e tárgyalni, a képviselőház határozatától függ. — A képviselőház egyik közelebbi ülésében Berzeviczy Albert helyett jegyző fog választani.

Protestáns egyház és felszólalás.

IV.

F. urnak a „jogegyenlőség“ kívül még más feltételei is vannak. „Az egyházi önkormányzatban — ugymond — lényegesen megváltozik a püspökök és főgondnokok helyzete, miután a törvényhozás egyik házában, mint az egyház képviselői, a politikai tényezők sorába lépnek.“ Ennél fogva a püspökök és főgondnokok tiszti állásának új szabályozását s ama képviselőre való felhatalmazását látjuk szükségesnek, a mi, szerinte, csak azt által történhetik. De — úgy véli — „az is lehetetlen, hogy az egyház szabad egyéni meggyőződéseire boesássa neki a politikai áramlatoknak a maga képviselőit minden korlát és biztosíték nélkül.“ — Biztosítékul ajánlja tehát „vagy azt, hogy a felmerült fontosabb kérdésekben az egyházkerületek püspökeinek s főkuratoraiknak esetről-esetre utasítást adjanak, vagy pedig restaurációt.“

A kérdés sarkpontja itten, nézetünk szerint, az, hogy valóságos, formaszéri egyház-képviselést tervez-e a törvényjavaslat akkor, a mikor a prot. egyházfőknek helyet ad a felszólalásban?

Véleményünk szerint nem azt tervez. Leendő felszólalóknak tagjainak nagyobb fele születési aristokratia nagy adócsusszal

A többi tagok társadalom, a közélet kitünőségei, a hőzönségesen ugynevezett érdem aristokratia

A tagokat vagy egyenesen a törvény, vagy a törvény rábizása folytán az államfő jelöli ki.

De azért ok mindnyájan a nemzet képviselői, akárcsak az alsóházi tagok, a kiket a törvény felhatalmazása folytán a választó polgárok kerültenként választanak. A nemzeti képviseletnek tagjai, a törvény egyenes rendeleténél fogva, a felszólaló tagok oly formán, mint a hogy tagjai p. o. a törvényhatóságai képviseletnek, ugyancsak a törvény rendeleténél fogva, a virilisek a törvényhatóságai főbb tisztviselői.

A felszólaló u. n. érdemaristokratiaja a társadalom és állam lehetőleg minden állandó és nagy érdekének kitünően szakértő, elismert tekintélyű szószólóiból állítandó össze.

Ezen állandó nagyérdekűek közt a legállandóbbak és legnagyobbak egyike az, a melyet az egyházak képviselnek.

Ezimezen jutnak be törvényjavaslatba, más egyházak fejével, a prot. püspökök, főgondnokok, felügyelők.

A törvényjavaslat itten is alkalmazhatná ugyan a kinevezést, de nem teszi, megbizik a prot. egyházban. Feltázi róla, hogy a kiket az a közbizalom és köztisztviselői alapján felemelt, azok minden esetre kiváló egyéniségek, érdekeinek, javának legbiztosabb s egyszersmind legképesebb, legtapasztaltabb, szóval minden tekintetben és hivatott örei, szószólói. A mindenkorai egyházfőket jelöli ki tehát a protestáns egyházból felszólaló tagokul.

Ez a bizalom annál megtisztelőbb a prot. egyházra, mert a magyarországi protestáns egyházkerületek püspökei és világi főtisztviselői kívül nem lesz a törvényjavaslat szerint senki, a ki a korona minden hozzájárulása nélkül fogna a felszólalásba bejutni.

Jóllehet a püspöki stb. állásban levők lesznek a felszólaló tagok, az egyházegyetem, vagy az egyházkerületek képviselőitől azért még sem lehet beszélni. Mert nem állásuknál, hanem voltaképp azon érdemeiknél fogva lesznek az illetők felszólaló nemzeti képviselőkké, a mely érdemeiknek kimagasló állásukat is köszönhetik.

A püspökökben stb. a kitünő egyéniséget ültetik be a felszólalásba, kit a társadalmi magas állása még tekintélyesebbé, nagy és fontos hivatali hatásköre még tapasztaltabbá, szakértőbbé tesz ugyan, de a ki azért, ha szól, ha szavaz, — egyéni véleményt mond s egyéni szavazatot ad.

Véleménye, szavazata ép oly kevésbé lesz az egyház, vagy egyházkerület véleményének és akaratának tolmácsolása, mint a hogy a Curia elnökeinek, alelnökeinek s a budapesti kir. ítélőtábla elnökeinek szava és szavazata nem lesz tolmácsolása az illető bírói testületek vagy az egész bírói kar véleményének és akaratának

De aggodalmaskodik F. ur: „ha talán majd később nem mennének tetszésünkre a dolgok s mi nyugtalanságot éreznénk, mosolyogva csillapíthatnák le háborgó érzéseinket: részetek volt benne! ott volt püspökök! volenti non fit injuria! Mocsáry ur pedig a rimaszombati gyűlésen: „A prot. püspökök felszólaló jelenléte a kormány javaslatának az egyház részéről való elfogadását fogja bizonyítani még akkor is, ha szavazatukat azoktól megvonják.“ A prot. egyházra mivel nem lesz képviselve az országgyűlésen sohasem lesz alkalmazható a volenti non fit injuria szabálya, habár mindent megszavazza is a püspök a felszólalásban. Az pedig egészen új tan, hogy a pusztá jelenlét, mi több, még tiltakozás esetében is, annyi, mint a hozott határozatokba való beleegyezés. Valjon mit szól egyik vezetésnek e tanához az országgyűlési függetlenségi párt?

A magyar prot. egyház a maga nézetét és akaratát — a törvényjavaslat által egyáltalában nem érintett alkotmány alapján — ezental is, mint eddig, különböző egyházi gyűlésein fogja kifejezésre hozni. S ha az állam bármely az egyházat is érdeklő törvényhozási vagy fontosabb kormány-intézkedéshez fog, a magyar prot. egyháznak ezental is csak ugy lesz véleményezési, kérvényezési, felterjesztési, értekezleti stb. joga, mint volt eddigelé.

Megnyugtató praecedens erre nézve a kath. és gör. kel. egyház példája. A püspöki konferenciák és a congressusok csak ugy

gyakorolták ama jogokat csak nem régen is, mikor arra szükség volt, mint a prot. egyház. Pedig a kath. és gör. kel. főpapok felsőházi tagok voltak s a kath. egyházszervezet szerint a clerus a jogosított egyház.

Igy állván a dolog arra, hogy a püspökök, főgondnokok stb. utasítással láttassanak el az egyházkerületek által, nincsen semmi szükség.

Mire is utasítják őket? Mint az egyház főtisztviselőinek, adtak már nekik utasítást az egyházi törvények és szabályok, melyek meghatározzák kötelességeiket, s melyeknek megtartását ok eskü alatt fogadták. Ha ezen törvényekkel és esküjükkel ellentétbe találnak jönni, feleletre és felelmi eljárás alá vonhatók.

A mi ezen körön kívül esik, az nem tartozik az egyházra, s különösen a mi a világi politika változó áramlatait illeti, ezeknek az egyházra nézve nem szabad létezniük s ezekre nézve az egyház sem létezhetik.

De az állami törvény sem engedné meg a köztársaságot éppen azon okoknál fogva, a melyek alapján az országos képviselőkkel szemben tiltja azt.

Egészen más dolog a felvilágosító információk péld. értekezletek után, mely sem nem tilos, se nem felesleges, sőt minden tekintetben szükséges.

S mit mondunk a restaurációról, a püspökök és a főgondnokok rövidebb időközre való választásáról? Ez megfontanandó az egyház szervezetét, melyben a főtisztviselők állandósága biztosítéka a hivatali tekintélynek, a megszokásnak, a folyó követezések kormányzatának, az egyház egész léte és munkálkodása nyugodt és sikeres folyamának. Es megfontanandó az egyház szellemét, a melyben az egyházat a politika hódolt tartományává tenné, s belőle mindazt, a mi egyházi, rövid idő alatt gyökerestül kiirtaná.

De felesleges is a restauráció, nem lévén arra, éppen mint az utasításokra, semmiféle szükség.

Azután az állami törvényhozásnak is szava lenne a dologhoz. Restauráció alá eső püspököknek, főgondnokoknak — a felsőházi szervezetet alapelveinél fogva — aligha adná meg azt a jogot, a melyet kész megadni az állandóknak.

Hogy az egyház országgyűlési — akár alsó-, akár felsőházi — tagok egyenes választásával soha és semmi esetre nem foglalkozhatnék, azt nem is kell bizonyítgatnunk. De hát ilyen „eszmé” is felmerült e vita folyamán valahol.

(Befejező közlemény következik.)

Színház.

„Nóra.” Csiky Gergely új drámája esütörtökön és pénteken egymásután adott színpadunkon, — s mindannyiszor nagy közönség előtt — és olyan nagy tesztéssel a milyet mostanában eredeti színű nálunk nem aratott, s „Nóra” kétségtelenül kassa darabja lesz a téli szezonnak. Az előadás mintaszerű volt, s a czimszerepben Kissné rendkívüli erővel játszott, nyílt jelenetekben is gyakran zajos tapsokat aratva. A „D. Hirlap” referense a nemzeti színház igazgatójának P a u l a y Ede urnak figyelmét felhívja a nagytehetségű ifjú művésznőre, ki

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

EGYSZÉPLEÁNY.

— Elbeszélés. —

Írta: VÉRTESI ANROLD.
(Vége.)

Leontine sovány keze gyöngéden simogatta huga haját.

— Ne félj kis bohó, én javadat akarom. Nincs okom haragudni imádódra. Tartsd meg, nem veszem vissza tőled. Látod, hogy ha akarom, sem tudám. Ezzel az összeasszott esunya arccal nem lehet már hódítani. Hallgass reám. Ne utasítsd el Hodosz Laczit, ha mint kérő jön. Ez el fogja osztlatni a gyanút. Aztán marad elég időd huzni, halasztani a dolgot. Légy a Hodosz Laczi menyasszonya; később majd lesz alkalom szétzakítani, ha ép akarod a lánczot, mielőtt az oltárhoz mennél vele.

A fiatal leány bámulva, habozva, a félelemtől megbénítva tekintett Leontinere.

— Tégy ugy, a mint mondtam, — suttogta Leontine. — Időt nyersz s boszút állsz érttem is Hodosz Laczin. Hitegesd reményed s tartsd a kárhozatba, mikor azt hiszi, hogy már boldog.

A becsélt beteges arcz lángolt, a szemek villámoltak, a kiaszott két fenyegetően emelkedett fel. Gárdonyi Leontine visszafizetni készült ez embernek azt, a mit tőle ö szenvedett.

V.

— Hideg természetű leányok ezek, — mormogá kedvetlenül Hodosz Laczi mikor az eljegyzés után még egy gyöngéd kézzel tartást sem birt kapni szép menyasszonyától.

Borzasztó dolog is, hogy mióta menyasszonya lett Piroksa, azóta sokkal hidegebben, tartózkodobban bánik vele. Mindenki számára van nyájias mosoly, biztató pillantása, csak az ő számára nincs. Nevét, mulat, kaczerkodik az egész világgal, csak éppen vele szemben komoly, visszahúzódó.

az ő mesteri oktatása mellett nagyon rövid idő alatt a magyar színművészet büszkesége lehet, alak, hang, plasztika, arczjáték, értelem és alakító képesség mind együttvéve megvan Kissnénél, a mit pedig ritka színésznőnél lehet mind feltalálni.

A művésznő mellett a többi szereplők is mind kifünözött játszóttak. Az előadás és rendezés minden ízében méltó volt a szép drámai műhöz.

— Színházi műsor. Vasárnap: „A Tamásbátya kunyhója,” hétfőn: „A vereshajú” népszimű; kedd: „Donna Juanita” operette; szerdán: „A kertészleány” operette; esütörtökön: „Czitromok” (vigjáték először); pénteken: „Kendi Margit” vagy „Kornélia”; szombaton: „Üdvöske” operette.

A „Gasparone” Millőcker új operetteje már néhány nap mulva színrekerül. A szereplők nagy szorgalommal tanulják énekepartitúráikat, melyek oly nehezek, hogy eddig is már vagy 20—22 próbát kellett tartani. A nagyobb nő szerepeket: Örley Flóra, Erdélyi Marietta és Iványi Mariska Kissasszonyok fogja játszani. Az Erdélyi Marietta szerepét Halmai Asszony is tanulja, úgy hogy e szerep felváltva lesz játszható.

„Egy asszony története” Horváth Károly nagyhatású drámáját színigazgatónk már megszerezte. A darab előadhatási joga nem kevesebb mint 100 forintba került, a mi bizony túlesigazított díj egy vidéki színházzal szemben. Az első előadásán a mint már említettük valószínűleg a szerző is jelen lesz.

Napi hírek.

— Népkonyhák. A tél teljes szigorával köszöntött be s úgy látszik ez állandó vagy legalább is tartós lesz. A nyomort, melynek a mi városokban is annyi szomorú fészke van, csak nagyobbá teszi. Emberbaráti kötelesség a szegények nélkülözésén segíteni, kik fűtetlen szobákra vannak kényszerítve, s kiknek alig jut pár fillérök, hogy éhségüket enyhítsék. Hány meg hány szegény van, kik szemérmesen elrejtőznek nyomorukkal szemek elöl, kik panaszozzák el nekünk nélkülözéseiket kinyújtott kezzel az utcán.

Az ilyenekre nézve népkonyhák berendezése valóságos áldás lenné, mert olesó áron kaphatnának egészséges, jó táplálékot naponta legalább egyszer. — Ny népkonyhák berendezéséről ír vezérczikket a „Debr. Hirlap” tegnapi száma. Ezen életre való eszme fölkarolását különösen melegen ajánljuk Veres Szathmáry Teréz ó nagysága figyelmébe; ő a növegyelet élén, ismert buzgalommal megvalósíthatja azt.

Természetes a törvényhatóság és nagyközönség áldozatkészségének, jótékonyágának kell egyesülni, hogy legalább — ha egyelőre másként nem lehet — ideiglenes népkonyhák állíttassanak fel erre alkalmas közhelyen, a legszükségesebb felszereléssel. Az emberbaráti kötelességek nyernének ez által részben megoldást.

De e komolyság, e hidegség annál jobban felingerelte a fiatal embert, annál hevesebben forrongott vére. Bosszúság, harag mardosta szívét nem egyszer. Néha már oda akarta dobni a jeggyűrűt s aztán elmenni és soha többé vissza nem jönni; de a vágy mely napról napra égetőbben lángolt szívébe, nem bocsájtotta.

— Várj csak, enyém fogsz lenni nemsokára, — gondolta magában.

Karjai közé szoríthatja, ölelheti, csokolhatja nemsokára. Előre megrészegült már a jövő boldogságától.

Csak két hét választotta el már az esküvő napjától.

— Hogy fog ez végződni? — szölt egy este Piroksa Leontinehez.

A fiatal leány remegve gondolt a lakodalomra, melyre már mindenfelé látta az előkészületeket.

Leontine eddig mindig megnyugtatta háborgó kis hugat: majd lesz alkalom, hogy szétszakítsák ezt a viszonyt, csak várjon, ne hirtelenkedjék. De most csüggedten hajtotta le fejét ő is. Nem tudja mit tegyen.

— Én nyíltan megmondom Hodosynak, hogy nem szeretem, gyűlölöm! — tört ki végre Piroksa.

Leontine fejét rázta. Nem tanácsolja. Nagy botrány lesz belőle, az apa mindent megtud, talán Hodosz Laczi is megtudja, beszélni fognak róla az egész vármegyében s az apa dühében ki tudja, mit cselekszik.

— Emlékszel még Juhász Miskára, a kocsisra, a kit félholtan vittek ki az istállóból, mikor apának egyszer visszafelelt s a szerencsétlen ember azóta nyomorék a jobb karjára? Szerencse, hogy agyon nem verte az apa a nagy ólomgombos korbácsnyéllel.

Gyermek éveinek ez az emléke egész irtózatosságában fölvilán Piroksa képzeletében. Maga előtt látta a leroskadt embert véresen, beszakított fejű, összetört testtel. Reszkette némul el a fiatal leány s ki-

— A felolvasó kör harmadik estélye esütörtökön este újra nagyszámú és előkelő közönséget vonzott a városház tanácsstermékbe, különösen a nőket láttuk feles számmal megjelenni. A felolvasó, illetőleg előadó ezúttal Dr. Vedródi Viktor, a gazd tanintézet tanára volt, ki a háztartásban előforduló vegytani tünemények és jelenségek közül magyarázott meg néhányat, jól sikerült kísérletekkel tevén azokat érdekessé és megérthetőké. — Leginkább tetszettek azon mutatványok, melyeket az éleynék egészéről clorsavas kálikával, nátriummal, báriummal, kesinél és magnésiummal eszközölt. A maguk részéről az ilyen tárgyú és így kidolgozott felolvasásokra megjegyezzük, hogy mint tudományos jellegűek tanításetekben, vagy más formák közönség előtt, nagy becsesül birhatnak, azonban tulajdonában, nőköl álló hallgatóság szívesebben venné, ha könnyed mulattató tárgyú felolvasások tartatnának.

— Jogászbál január 10-én fog megtartani. Az előkészületek nagy szorgalommal folynak a rendező bizottság részéről. Tegnap egy Frater Zoltán, Domahidy Elemér és Csaba Zoltán joghallgatókból álló küldöttség tisztelettel gróf Dégenfeld József szül. Szilassy Irma ó méltóságánál felkérendő, hogy mint tavaly a mostani bárra is vállalja el a bályaságot. A grófnő teljesítette a küldöttség kérését.

— A torna-egylet érdekében beküldött buzdító közleményt legközelebbi számunkban hozzuk. Addig is felelmitjük, hogy e hasznos egyesületbe belépni akarók az állandó művezetőnél, Örvényi Vilmos urnál jelentkezhetnek. A tagsági díj egész évre 4 ft.

— Nyílt köszönet. Tek. Thót Fenecező jogacadémiai anár ur a joghallgatók segítő egyesületének 3 ftot. szives voltadományozni; mely adományért fogadják az egyesület nevében köszönetet. — Debreczen 1884 nov. 22. Nagy Kálmán elnök

— A jogászbálon, melyre a joghallgató ifjúság az idén nagy előkészületeket tesz a bályaságot a gróf Dégenfeld József főispánunk szeretett kedves neje vállalta el.

— Fölhívás. A joghallgatók segítő egyesülete választmányának határozatához képest ujjalag felhívom Zichermann Zsigmond (1879) évről 3 ft 21 kr. Uray László (1880) évről 13 ft 7 kr. Frater Tamás (1880) évről 8 ft 36 kr. Györy Imre (1880) évről 19 ft 55 kr. Neuman Mihály (1881) évről 23 ft 71 kr. Sinka Gyula (1881) évről 8 ft 38 kr. és Czeglédi Miklós urakat, (1883) évről 21 ft 53 kr. mint a kik a joghallgatók segítő egylete pénztárából becsületszavuk lekötése mellett kölcsönül felvett pénzzel az eddig tartozásában vannak; miszerint tartozásukat 1885 Január 1-ig a további kellemetlenségek kikerülése végett kifizetni el ne mulasszák, Debreczen 1884 nov. 22. Nagy Kálmán elnök.

— Beküldetett. A „Nemzet” és „Pesti Napló” tegnapi kiadása ma megint kimaradt. Az utóbbi időben így történik ez legalább is minden másodnap. A nevezett lapok kiadóhivatala a mozgó postát okolja s ezzel úgy látszik egészen megnyugtatta a lelkiismeretét. Mi azonban nem adhatjuk meg neki oly könnyen az abszolutiót. Mert midőn azt látjuk, hogy az ugyanazon mozgó pos-

nos aggodalommal függeszti szemeit növére. De az nem szól, csak bágyadtan, fázékonyan huzódik össze ágyában.

Piroksa az ágy szélén ül s kétésgbeesetten var egy mentő szót.

— Felesége legyen? — susogja végre tompa fásultággal.

Leontine nem felel. Csak néhány percz mulva emeli föl kissé bágyadt fejét.

— Nagyon szereted a nevelő urat? — kérdezte akkor.

— Eh! nem az a kérdés most, — felelt bosszusan a fiatal leány. — Szabadulni akarok Hodosytól!

Leontine áthatóan szögezte szemeit hugarára.

— Ha szeretnél valakit, akkor megtalálnád a szabadulási módját.

S aztán idegesen magához vonva testvérét, halkán, csaknem a fülébe sugva, folytatta:

— Ha engem szeretett volna valaki mélyen igazán, én nem haboztam volna hanem követtem volna őt a világ végéig is.

Ijedten szökött fel az ágyról Piroksa s a lehevesebb izgatottság közt járkált egy darabig föl-alá a szobában.

— De hisz a mit te mondasz, az borzasztó! — szölt aztán lihegve, fuldokolva. S újra leült az ágy szélére.

Leontine büszke, fagyos hangján rolytatá:

— Lehet, hogy borzasztó. Nekem nem lett volna az. En kész lettem volna elhagyni a szülői házat, elhagyni mindent a világban, lemondani mindenről s élni elfeledve, de boldogan.

— Hagyd el, hagyd el, — kiáltott fel lázasan Piroksa.

S eltakarta arcját kezével.

Szóltan maradtak mindketten; a fiatalabb lázasan küzködve ijesztő gondolataival, az öregebb fagyosan, megvetően nézve e kínos vergődést.

— Oh! az elkényeztetett, gyöngé báb! — rebegé leontine magában.

tával szállított „Pester Lloyd” „Abendblatt”-ja naponként pontosan megjelenik, a „Nemzet” és „Pesti Napló” kiadóhivatalától, mely az esti lap külön szállításért évenként 4 ftot, az előfizetőkkel, hasonló lelkiismeretes, pontos ságot méltán megkövetelhetünk. A mi a nemzet lap kiadóhivatalának fizetési soliditasától kitelik, azt a magyar lapok kiadóhivatalától ih talán elvárhatjuk. Avagy talán itt is concessiót teygen „a hazafiág a nemzeti ségnek”? Több előfizető.

— Megfagyott. A tél ugyancsak hamar megkövetelte első áldozatát. Nagy András hadházi ember az éjjel a gyepmester házá közelében megfagyva találtott. Feleségével és kis gyermekével volt hazamében, de a kelletlenül jobban betálat pályinkázi és az uton eldült. Elkán gyepmester akadt a családra, a ki ha véletlenül rájuk nem bukkna valószínűleg az asszony is gyermek is megfagytak volna, mert az asszony is pityókös volt.

— Bucsú. Debreczenből Budapestre költözvén, czepléd utca vendéglőm vezetésétől meg kellett válni. A bucsúvétel minden körülmények közt fájdalmat költ az emberben. Sokkal inkább bennem, ki e város intelligens közönségéből álló nagybecsűlt látogatóimtól veszek ezuttal érzékeny bucsút, kikkel a jó és rossz napok örömeiben és fájdalmaiban osztakoztam. Tartásnak meg becses emlékképpen. Isten áldása legyen velünk. Mély tisztelettel, Thälwieser Alajos.

— A debreczeni ügyvédi kamara Bezzeti István volt nagy-kun-madarasi, jelenleg ismeretlen tartózkodású ügyvédet felhívja, hogy a kamara ügyésze által ellene az ügyvédi lajstromból kitoröltetése iránt beadott fejeelmi panaszra 8 nap alatt nyilatkozzék, vagy ez iránt a részére ügygondnokul kinevezett Dr. Hrehuss Viktor debreczeni ügyvédet utasítsa, mert különben ellene a fejeelmi eljárás el fog rendelkezni.

— Nyilvános köszönet. Azon felemelő részvétért, melyet korán elköltözött Lajosunk halála és temetése szomorú alkalmával oly számosan és mély bensőséggel kifejezni sziveskedtek, s azon szeretetért, melynek áldásaival őt életében oly boldokítva elhalmozták, és most mind a sirig elköltötték, fogadják a közelben és távolban résztvevő rokonok, barátok, valamint a testületek, intézetek és egyletek, s ezek között közelebből a debreczeni gazdasági intézet T. tanárkara, hallgatói s a pályatársakna a temetésen megjelent küldöttai: Posszert Emil, Csáky Béla, Csanak János, Borbély József, Papp Géza, Osnag Sándor, Király Sándor egyleti tagok, — fogadják ugy magam, mint családomból részéről mélyen érzett köszönetünk kifejezését. — Körös-Tarcsa 1884. nov. 19. Szabó János ref. lelkész.

— Tejcarnok Debreczenben. A gazdasági közönség nem rég értekezletet tartott tejszövetkezet ügyében s hajlandónak mutatkozott teremtészményét annak részére átengedni. A tejszövetkezet a közönség nagy számára tejcarnokot fog rövid idő alatt felállítani és berendezni.

— A kolera, mint tegnapiról jelentik, Párisban s zűnőben van. Tegnapelőtt csak 15-an haltak meg a francia fővárosban koleraiban. Az utolsó 12 óra alatt pedig csak 4-en haltak meg. Raspaik kámfor-gyógymódjának hívei tegnapielőtt kevesek által lá-

Ez a kinlődás, melyben csak a gyöngeség habozását látta, nem hatotta meg az ő szívét:

— Azt akarod megvárni, míg kikergetnek ebből a háztól kedveseddel együtt? — szölt gunyosan.

A fiatal leány kétségbeesetten túrdelte kezeit.

— Hová menjek? Hová?

— Aludni, — viszonzá vállat vonva Leontine.

Piroksa tántorogva ment az ajtó felé. Leontine visszaszólitotta.

— Nyisd ki a felső fiókot ott, — szölt halkán s a sarokban álló szekrényre mutatott. — Hozd ide.

Piroksa oda vitte. Leontine kiöntötte a fiók tartalmát a paplanra. Karperecek, fülbevalók, gyűrűk, gyöngyörök, mindenféle ékszer volt benne. Azt mind oda adta Piroksának.

— Vidd magaddal. Én ugy sem fogom viselni többé.

S oda vonta magához testvérét, hevesen átölelte, miut eddig még talán soha életében s egy hosszú forró csókot nyomott ajkaira.

— Irj nekem, azonnal irj, — mondá még utoljára, fuldokolva.

Aztau zokogva hajtotta fejét a vánkusra.

Piroksa lázasan remegve, kábultan, mintegy álomban jutott ki a folyosóra. Gondolatai össze voltak zavarodva, szive csaknem szétapattant, ereiben ijesztő gyorsággal lükettett a vér. Alig tudta, hogy mi történik vele.

Mikor szobájába ért, akkor vette észre, hogy egy csomó ékszer vizs zsebkendőjébe kötve. Meleg tavaszi este volt. Virágok illata szállt be a kertből a kinyitott ablakon át. A fiatal leány kinézett, de mit sem látott a setében.

Az ég is úgy látszott, mintha kedvezni akarna a szökevényeknek. Piroksa szive még jobban elszorult.

endblatt "ja
„Nemzet“
mely az
4 frtot.
agának az
es, pontos
mi a né-
soliditásától
hivatalától
alán itt is
a nemzeti
ancsak ha
Nagy And-
pameter la-
atott. Fele
hazamenő-
ált pályán
a gypmes-
letlenül rá-
asszony is
ert az asz-
apestre kül-
vezetésétől
minden köz-
emberben.
intelligens
katagóim-
t, kikkel a
ldalmában
es emlékek-
Mély tiszt-
amara Be-
si, jelenleg
t felhívja,
ne az ügy-
t beadott
ilatközvek,
nokul kine-
zeni ügyvé-
llene a fe-
on felemelő
ött L a j o-
n alkalmá-
ggel kife-
tért, mely-
dogitva el-
elkísérték,
n résztvevő
iletek, in-
közlebb-
T. tanár-
ak a teme-
zert Emil,
ly József,
ly Sándor
agam, mint
szönetünk
4. nov. 19.
en. A gaz-
artott tej-
k mutakoz-
zere át-
nagy haszn-
tál feláll-
l jelentik,
agnapelőtt
a főváros-
lalt pedig
for-gyógy-
ál által lá-
ak a gyön-
a meg az ő
kikerget-
gyütt? —
n tördelte
llat vonva
ajtó felé.
— szült
ye muta-
öntötte a
ezek, föl-
mindenféle
adta Piro-
em fogom
t, hevesen
életében
mott aj-
— monda
t a ván-
kábultan,
óra. Gon-
zive csak-
gyorsaság-
gy mi tör-
ette észre,
kendőjébe
ágok illata
lakon át.
látott a
tha ked-
Piroška

tozott gyűlést tartottak. Ezzel külföldön ki-
jelent, hogy 6 két hónap óta 150 pohárka
bacillust nyelt el, a nélkül, hogy ennek va-
lami következménye lett volna. Erre ismét
elölvont egy kis üvegedényt telt bacillussal,
hogy tanuk előtt is bevegje annak tartal-
mát, — de erre a jelen voltak ijedten futot-
tak szét.
— Figyelmeztetés. „Atyák, gyámok
és gondnokok figyelmeztetnek, hogy az 1875
VII t. cz. értelmében, a földadó szabályozá-
sára nézve, a munkálat Debreczen város ha-
tárát illetőleg elkészült ennek alapján az
1884 évre a földadó és földterhermentesítési
járulék kivétel van. A munkálat a város ház-
kistermében közmegejteményre kitéve van. —
Atyák, gyámok és gondnokok a munkálatot
a mint erre általánosságban a városi tek-
tanács által ugyanezen az uton előzőleg is fel-
híva lettek 1884 nov. 29-ig tekintésük meg, s
ha az 1875 VII t. cz. 46 §-ban részletezett
esetek forogának fel: kiskorú gyermekeik,
gyámoltjaik, gondnokoltjaik érdekében orvos-
lás végett felszólamlással éljenek, melyet a
kisteremben költség nélkül szóval is megte-
hetnek.“ Debreczen 1884 nov. 19. A városi
árvaszék.
— „A debreczeni koresolyázó egy-
let“ 1884-ik évi november hó 23-án délelőtt
10 órakor a kir. törvényszék pertár helyisé-
gében rendes közgyűlést tart. T a r g y a k :
Évi jelentés, számvizsgálók jelentése, esetleg
indítványok, tisztújítás. Szavazási jogu-
kat csak a már elfogadott rendes tagok gyá-
korolhatják. Kelt a „debreczeni koresolyázó
egylet“ választmányának 1884. évi november
hó 12-ik napján tartott üléséből. Ferenczy
Lajos, egyel. elnök. Des Combes Henrik egyl.
ügyvéd, mint helyettes titkár.
— A Goldhammer-Margithay sajto-
pere a semmisítők előtt. Tegnap tár-
gyalta a kuriai I. büntető tanácsa Perczel
Béla elnöke alatt a Goldhammer
Albert által beadott panaszt, melyet ez
emelt a debreczeni esküdtzsek veridíjta ellen,
mely őt a Margitay Gyula orsz. képviselő
által ellene emelt sajtóperben vétkesnek
mondotta ki. A semmiségi panaszt Goldham-
mer azzal indokolja hogy az esküdtsek
egyike a veridíj előtt eltávozott s a tárgya-
last vezető elnök annak helyét önkényűleg
egy hivatalnokával töltötte be, s hogy Pozs-
galy Vincez tanu még mielőtt kihallgatták
volna, a tárgyalást a hallgatóság helyéről
végig hallgatta. A kuria elvetette a semmi-
ségi panaszt, mert kitűnt, hogy a törvény-
szék szabályszerűen járt el.
— Elveszett csikó. Kálmán Mihály
helybeli lakosnak a hízalólóból megszökött
egy 3 éves pej csikója. Ismertető jelei: a
bal szeme kissé hibás és a balfarán kevéssé
látható M. I. bilyog van. A szives megtaláló
a „Debr. Ellenőr“ kiadóhivatalában jelentkez-
hetik, hol illő jutalomban fog részesülni.
— A fővárosi mulatóhelyek egy ré-
szére rossz világ kezd járni. Jekelfalussy La-
jos min. biztos ugyanis megtilta hogy azon
mulató helyek, melyek engedélyüket a ren-
dőrsegtől nyerték, éjji 11 órán túl is nyitva
legyenek. E rendelet azonban a f. v. tanács
által a kávéházak, korecsnák és más ilyes
helyek zárórája tekintetében kiadott szabály-
zatot egyáltalában nem érinti. A Kék
macska, Bumszti és más hasonló helyek tu-
lajdonosai, kiket e szigorú rendelet illetett
tegnap délelőtt testületileg szándékoztak a
min. biztost a reájok nézve oly káros rende-

let visszavonására kérni, de még csak bebo-
csátást sem nyertek s így kénytelenek vol-
tak megnyugodni. Szegény Bukovay Absen-
tiosok és Dákó Pisták, de megárták!
— A dohányfüstről. Dr. Zulinski egy
varsói orvosi lapban közli hosszas kísérle-
teinek eredményét a felől; minő élettani
hatásai vannak a dohány füstnek az em-
berre és az állatokra. Knostatálta, hogy a
dohányfüst erős mérég, még csekély meny-
nyiségben is. Az emberre nem igen hat,
ha nem lélekzódik be nagyobb mértékben;
de rögtön hathatossá válik, ha mint kö-
zönségesen mondani szokták, az ember nyeli
a füstöt. Dr. Zulinski szerint a dohányfüst
mérges jellege nem kizárólag a nikotintól
származik. A dohányfüst még akkor is mér-
ges, ha megfosztják nikotin-tartalmától. Van
benne ugyanis Colodinc (egy alkaloid) szé-
noxyd és hydrocyan. — (A dohánynyal való
visszaélés által okozott hatások különben
függenek a dohány természetétől s a szívás
módjától. — A szivarral élő sokkal több
mérget vesz magába, mint a ki cigarettet
szív és ez még többet, mint a pipás ember,
legkevesebb mérget jut a margilé élvező szer-
vezetébe, mert ott a füst vízen át menve,
megmosódik és a vízben hagyja ártalmas al-
katrészeit. — Mint azt minden dohányos jól
tudja, mentől sötétebb a dohány, annál erő-
sebb. A dohánylevelek eltalajdonosága azonban
gyakran esküdköny, mert a kereskedelemben
forgó dohány nagy részét mesterségesen meg-
halványítják pedig többnyire olyan chemiai
szerek által történik, a melyek már magunk-
ban véve is veszélyesek. A legtöbb halavány
színű dohány maró füstöt ad, a levelekben
levő fás rostok, mint nevezni szokták, kor-
csok folytán Angolországban nagyon kedve-
lik az olyan dohányt, a melynek levelein vi-
lágos pettyek (mint az angolok mondják;
bird's eye, madárszemek) vannak. Az ilyen
dohány maró füstje a nyelven gyuladást zo-
kott előidézi. Főleg őrizkednie kell az ilyen
dohánytól az idősebb embereknek, a kik a
nyelv- és ajakráknak inkább ki vannak téve.
Ezek inkább a sötét dohányt keressék, mert
az, bár szintén káros, mégis kevésbé vesze-
delmes.
— Megették a farkasok. Mármaros-
Szigetről írják, hogy a krasznisoraí orosz pap
feleségével és gyermekével a hét elején szán-
kón Lonkára ment apósához. Utközben husz
darabból álló farkas csorda támadta meg
őket. A lovak vad futásban vonszolták to-
vább a szánkót. — A pap neje annyira meg-
ijedt, hogy élében levő gyermekét a szán-
kóból kiejtette. Ezt látva a szerencsétlen apa,
ő is kiugrott, míg a szánkó az ajút növel
tüskön bokron keresztül elrohant. Borzasztó
viaskodás fejlődött ki a pap és a farkasok
között. A pap revolverével kettőt a vadak
közül lelőtt, de csakhamar szétszagatták
gyermekével együtt.
Legujabb.
(„Debreczeni Ellenőr“ eredeti távirata.)
Budapest, nov. 22. A képviselőház
ma ismét megkezdte ülészeit. F e j-
é r v á r y miniszter minden oldalról
szívélyesen üdvözölte. A pénzügyi bi-
zottság jelentését a jövő évi költségve-
tésre vonatkozólag. Tárgyalása szom-
batra kitűzetett, Kemény miniszter be-

remegő léptekkel járt sokáig föl-alá egy sze-
gény fiatal ember a kert szélén. Minden levél-
zörrenésre előre hajolt s szemei igyekeztek
áthatni a sötétségben.
Óráról órára ült izgatottsága, agodalma
félelme.
— Még sem jön! Még sem jön! — su-
sogá, mindegyre jobban remegve.
Ugy járkált ott egész addig, míg meg-
nem virradt.
Akkor tántorgó léptekkel, szívében ször-
nyű kétségbeeséssel megindult ki a nagyvi-
lágba, egyedül.
Es még valaki töltötte álmatlanul az
éjt A szegény beteg leány, ki lázasan zo-
kogva, nem tudta, hogy mi az a mardosó
fájdalom, mely keblét szaggatja: a gyűlölet,
az irigység, a bosszúvágy, vagy egy más ér-
zés, melyre csak most gondol először?
— Óh! ha engem szeretett volna! —
zokog fuldokolva.
Aztán összekulcsolja két kezét, úgy
imádkozik a szökevények szerencsés menekü-
léséért.
Egyszerre érzi, hogy torka elful, gör-
csös köhögés rohanja meg s a vér tüdejéből
szájába ömlik.
Reggelre halva találták ágyában
A családi gyász miatt az ifjabb testvér
lakadalmát elhalasztották félévvel.
A nevelő urról nem tudják, hogy meg-
bolondult-e, vagy mi lelte, miért szökött el
az éjjel. Miért ment el így szó nélkül, ok
nélkül?
Csakugyan úgy lesz, hogy elméjében
megzavarodott. Mert az hallatszik róla, hogy
a csordakutba ugrott. Nemsokára ki is huz-
ták a hulláját.
Félév múlva letelt a mély gyász és nagy
pompával megtartották a Gárdonyi Piroška
esküvőjét Hodossy Laczival.
A megye fiatalasága azóta még jobban
körülrajongja a szép Piroskát . . .

nyújtá a Duna-Dévényduna-radványi rész-
vény szabályozásáról szóló törvényjavas-
latot. Az illető szakbizottságokhoz uta-
sítottatott.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.
III Bélet 12 szám
Vasárnap november 23-án.
Tamás bátya kunyhója.
Népies dráma 5 felvonás.
Felelős szerkesztő és kiadó laptnajdonos
Vertesi Arnold.
Főmunkatársa: Karczag Vilmos.

Nyilt-tér.
Magyar királyi államvasutak.
65721/1884. szám. B)
Pályázati hírdelmény.
Több vonalunk részére szükséges
műhelyi fak szállítást a jövő 1885. évre,
kedvező viszonyok mellett esetleg 2 egy-
más után következő évre is biztosítani
őhajtván, ez iránt nyilvános pályázatot
hirdetünk.
Az ajánlatok f. é. december hó 10-ig
beterjesztendők, — bánatpénz pedig f. é.
december hó 9-ig teendő le.
A részletes pályázati feltételek nem-
különböztetve a szükséges mennyiségekről
szerkesztett jegyzékek, ugyszintén a száll-
ítási feltételek anyagszer és leltárkezelési
szakosztályunknál, továbbá a szolnoki,
miskolci, kolozsvári aradi, és zágrábi
ü l t e v e z ő s é g i n k n é l m e g t e k i n t h e t ő k v a g y
ugyanott megszerezhetők.
Kelt Budapestén 1884. november
hóban.
A magy. kir. államvasutak
igazgatósága.

Kitűnő szép valódi
gőrozi gesztenyét,
friss angolnát, ajok halakat olajba,
anchovist, kelettengeri heringet,
továbbá:
emmentháli, groyi, gorgonzola, pármai, imperial és hagenbergi sajtokat,
kiváló finom ó jamikai RUMOT,
legfinomabb
caravan theát
és
THEASÜTEMÉNYEKET,
valamint egyéb
csemege árúkat
jutányos árban ajánl
CSANAK JÓZSEF
kereskedése.

Az első valódi alkalmatosság Hoff János-féle malátakivonati orvosságok két papírban vannak.

Hoff János malátakivonati egészségi-sőr 1 üveg 60 kr.	Hoff János összpontosított maláta-kivonat 1 üveg f. 1.12, kis üveg 70 kr.
Hoff János mell-maláta csukorkák 60, 30, 15 és 10 krajval csakis két papírban valódi.	Hoff János maláta-egészségi csokoládéja 1/2 ko. I. f. 2.40, II. f. 1.60. 1/4 ko. I. f. 1.30, II. f. 90 kr.

A szenvedők szerencséje.
Betegségül a főczél oda irányul, hogy a rossz állapot, mely a testi egészségét elvesztéssel
fenyegeti, legyőzzük. Ezen esetben legjobban használhatók a Hoff János-féle maláta-készítmények,
melyek egyszerűen gyógyszerjellegűek bizonyultak és mindig kielégítik a várakozást.
Legujabb bécsi gyógyjelentés
álmatlanság, ideg- és emésztőgyengeségek és elnyálkásodásból meggyógyultaktól.
Hoff János urnak
a maláta kivonatok feltalálójának és gyártójának, es. k. udvari szállítója Európa legtöbb fejedelmének, stb.
Bécsben, I. Graben, Bräunerstrasse 8.
Bécs, 1884. május 24.
Tisztelt uram! Nem képzelhető nagyobb emberi öröm, mint az, ha egy lény hosszas beteg-
ség után megint a drága egészség szerencséjének örömd és ezen szerencsét én ismét élvezem. Ideg-
gyengeség, étvágytalanság és elnyálkásodás, ugyanint álmatlanság hosszasan, kiállhatatlanság emle-
dett és miután még meleszolás hozzávetődött, az ön hírneves Hoff János-féle maláta-készítményét
kezdem használni és már 8 üveg felhasználása után vegyítve Hoff János-féle egészségi-csokoládéval,
szervenem gyorsan szünni kezdett és most hála Istennek, álmom egészséges, étvágyam jó és a
nyálka eltűnt. Ugyszintén ideggyengeségemre is erősítő hatást érzek, a miért is tovább használok ezen
szereket. Miután mélyen érzett hálámat kifejezem, felhatalmazom előismeremet a szenvedésem
jóvátára, nyilvánosságra hozhatni és ajánlom az ön valóban felülmúlhatatlan Hoff János-féle maláta-
készítményeit legmelegebben.
Bécs, 1884. május 24.
Nemes Baksay Marie, Bécs, Johannesgasse 19.
Hivatalos gyógyjelentés.
A Hoff János-féle maláta-kivonati-egészségi-sőr és ugyancsak a Hoff-féle maláta-egészségi-cso-
koládé, melyek 2., 4. sz. hadállományi kórházban 27 osztály használatát, a gyógyításnál jó segé-
szernek bizonyult; nevezetesen a Hoff János-féle maláta-kivonat a idült mellbetegknél kedvelt és
kivánt, ugyancsak a maláta-csokoládé lábadozóknál és elgyengült emésztő erőknél hosszas betegség
után jölvető és igen kedvelt gyógytápszernek mondható.
Bécs, 1878. december 13.
Dr. Loeff, főorvos, (a 14. oszt. előjárója.) Dr. Porias, főorvos.
Főraktár Deb ezen: Csanak József fűszerk., továbbá Riekl József Zelmos, Geréb Fülöp
Varga Lajos uraknál, Nyiregyháza: Korányi Imre gyógy. Eger: Köhler L. Buzáth L. Itgalmasok
gyógyzertára Miskolc: dr. Szabó Gyula gyógyszer. Mór Károly. Nagyvárád: Heringh S. Molnár L.
gyógyser. Kiss S. Jankó Antal. Szathmár: Jakó Mihály, továbbá az ország minden nevezetesebb
gyógyzertáiban.

60 magas kiállítás. Alapított 1847. Bécsben és Budapestén 1861 óta

Uj kártya raktár!

Van szerencsém a n. é. közönség, hogy a t. kereskedő és kíváncsi urakat, nemkülönben a t. ezületket és casinókat értesítsem, hogy

DEBRECZEN és VIDÉKÉRE

bizományi kártya rakátrunkat

kicsinybeni és nagybeni elárulásra

Mendelovits Lajos

m. kir. lópor és dobánytözsés urat, Főpiacz. városházzal szemben

biztuk meg, ki igyekszik fog kitűnő minőségű gyártmányainkat

eredeti gyári árban

a n. é. közönség teljes megelégedésére pontosan kiszolgálni.

Teljes tisztelettel

Uj budapesti kártyagyár.

Videki megrendelések készpénzfizetés vagy utánvét mellett a legpontosabban eszközöltetnek.

Szíves tudomás vétel végett megjegyezzük, hogy gyártmányaink, dezára jó minőségűek, más ilyenmü gyártmányoknál tetemesen olcsóbbak.

Ementhali, Groji, Imperial, Hagenbergi,
Gorgonzola, Majlandi, Strachino
Parmai sajtót.

Ajoka olajba (Sardienes), fogas, kecsége, lazacz
kocsonyázva.

Halikra, tengeri rák, angolna, borshal (anchovis).

Malaga szőlőt,

Czukorba mártott gyümölcsöt

kitűnő minőségben és jutányos áron ajánl

GERÉBY FÜLÖP.

Fenyvessy Béláné

női divatterem

f. é. december 1-én

a czepléd utcza volt Bányk jelenleg Kardos ház első emeletére

helyeztetik át.

A jelenlegi helyiségben, Vároddutca 2130. sz. a megyeház mel-

lett pedig ez ideig a készlet

tetemesen leszállított áron

árusítatik el, mely ritka alkalomra

legujabb divatu női és gyermek kalapok,

főkötők, fejdíszek stb.

olcsó áron

beszerzésére a n. é. közönség tisztelettel figyelmeztetik.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, miszerint

rakfáram fulferhelfségénél fogva

az őszi és téli női ruha kelméket u. m.

flanel, posztó, lóden, cheviott, tiszta gyapju, virágos, divat-szövetek, fekete és
színes ternók valamint

az összes selyem és atlasz kelméket

mától kezdve

gyári áron de azok egyrészt gyári áron alól is

kiárusítom.

Nagy raktáru

kész női és gyermek felöltők, bundák, karmantyuk és esőköpenyveket pedig a jelen viszonyokhoz mért

olcsó áron

a n. é. közönség rendelkezésére bocsátom.

RUHÁKAT

mérték szerint budapesti műhelyemben legrovidebb idő alatt,

a legujabb divat szerint **OLCSÓ ÁRON** készítették

ROTT L.

Debreczen,
takarékyéztári épület.

1884. október 23.

Debreczen, 1884. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr“ könyvnyomdájában, Piacz, SIMONFFY ház.

SZABÓ LAJOS FIAI

divat- és kézműáru üzletükben Debreczen, rózsater.

Az őszi és téli idényre nagy választásban kaphatók:
Divatos női ruhakelmék, flanel, női posztók;
Fekete ternók, cachmirok és mindenféle gyászczikkek;
Selyem szövetek és színes atlaszok, bársonyok;
Selyemkendők, gyapju téli kendők minden nagyságban;
Kreász, rumburgi, fonal és pamutvásznak;
ÁGY és ASZTALNEMŰEK, BARKETEK, KALMUKOK;
Csipke és szövet ablakfüggönyök;
SZÖNYEGEK, FUTÓ, AGYELÉ és NAGYSZÖNYEGEK;
Csipkék, szalagok, ruhadíszek, béléseműek, gombok;
PAMUTOK és MINDENFÉLE RÖVIDÁRUK;
kitűnő szabásu férfi ingek; esernyők.
!Szabott olcsó áruk mellett!

Uj fűszer és csemege üzlet.

Ifj. Weidner József.

Ajánlok kitűnő tiszta friss minőségű fűszer árukat,

Ementhali, Groi, Parmazán, Imperial, Gorgonzola

SAJTOKAT,

direkt importált

Ananász, Jamaikai, cuba és Brazíliai

RUMOT, legfinomabb

THEÁKAT, mindenféle

THEASÜTEMÉNYEKET.

Páczolt sonkát, Sonka szalámit,

PARISERT, naponta friss pesti és bécsi VIRSLIT,

SZEPESSÉGI FŐZELÉKEKET, többfaj finom

Mosdó szappanokat,

AMERIKAI SALON PETROLEUMOT.

Teljes tisztelettel

Ifj. Weidner József.

Czepléd utczai Fried házban, a színház mellett.

Dr. Fáykiss

Szepesi kárpátnövény-kivonata.

Egy üveg használati utasítással 75 kr.

Szepesi kárpát-növény-cukorkák.

Egy skatulya használati utasítással 35 krajczár.

Szepesi kárpát-növény-thea.

Csomag használati utasítással 25 krajczár.

Mell- és tüdőbetegeknek!

Polgári és katonai orvosok által a legjobb sikerrel használtattak és ajánlottak köhögés, hurut, rekedtség, köh hurut (számar hurut), nátház (influenza), szűk melliség, lélekzati bajok, oldalszurás, kifejtett torokgyulladás, tüdőgyulladás és egyéb kimerítő és gyengítő betegesetekben. E gyógyszerek valódi minőségben kaphatók magánál a készítőnél.

Fáykiss József, gyógyszerész, Temesvárott (Józsefváros), továbbá: S-A-Ujhelyben: Reichard testvérek. — Nyiregyháza: Szopko gyógyszerész. Budapest: Török József gyógyszerész. — Miskolcson: Dr. Csáthy Szabó gyógyszerész. — DEBRECZENBEN: Dr. Rottschnek Emil és Tamássy Károly gyógyszerésznél.

Zürich 1883 — előismerő díszokmány.

Nizza 1884 — arany érem.

Krems 1884 — arany érem.

Zenélőművek,

4-200 darabot játszva; expressióval vagy a nélkül, mandolin, dob, harang, kasztagnották, égi hangok, hárfajáték, stb.

zenélőszelenczék,

2-16 darabot játszva; továbbá neccsai-erek, szivar álványok, svájci házaeckák, fénykép albumok, írószeresek, kesztyűszek-rények, levénehezékek, virágvázá, szivartárazák, dohány szelenczék, munka asztalok, palackok, sörszoparak, pénzter-czák, székek, stb. mindez zenével. Mindenkor a legujabbat és lejjesebbet ajánl

HELLER J. H. Bernbn (Svájcz.)

Csak közvetlen megrendelés mellett jótállás a valódiságért; képes árjegyzékeket bérmentve küldök.

A legszébb művekből 100, melyek- nek értéke 20,000 frank, a játszóművek- veli közt november 1-én április 30-ig mint- futalom szelenczék.

S
ell
má
kil
fel
le
ke
jül
ho
kö
áll
tör
tel
go
mi
ne
tes
me
len
len
tet
va
né
rac
fik
ny
örz
mo
ny
hog
há
ge
sol
lit
tes
ha
eg
tör
va
ser
ér
va
int
leg
A
zen
mél
két
lő
ban
esz
vis
ner
st
zés
ház
ték
bot
ud
vol
ki
int
les
jáj
tan
pöz
25-
vag
vég
tisz
mor
lott
ször
hog
bűn